

45 postulatów Żółtych Kamizelek

5 grudnia 2018

Protesty Żółtych Kamizelek (gilets jaunes) to jeden z najciekawszych ruchów społecznych ostatnich lat – dlatego, że jest to protest niesformalizowanej klasy średniej. Warto podkreślać ten fakt, jako że w naszej debacie publicznej ruch ten jest powszechnie deformowany i naginany do typowych podziałów politycznych w które się nie wpisuje.

Owe protesty antyrządowe w żaden sposób nie są analogiczne wobec środkowoeuropejskich „obrońców demokracji”, dążących do tego, „aby było tak jak było”, czyli do zachowania status quo naszego kapitalizmu oligarchicznego. Ruch ten nie ma także wiele wspólnego z „dobrą zmianą”, czyli z próbą zwiększenia podmiotowości środkowoeuropejskiej wobec silnych państw zachodnich. Telewizja rządowa sugeruje przykładowo, że Francuzi protestują przeciw Macronowi, bo ten chce imigrantów w Europie.

Tymczasem wśród 45 postulatów Żółtych Kamizelek żaden się nawet nie zbliża do polityki imigracyjnej. Żółte Kamizelki nie są ani prawicowe ani lewicowe – nie są zatem ideologiczne. Są ich postulaty w większości wolnościowe, aczkolwiek domagają się także zaangażowania państwa na rzecz drobnych i średnich. Warto się z nimi zapoznać, by zrozumieć problemy z jakimi boryka się współczesna Francja, ale i współczesna Europa. Postulaty ruchu (który jak na razie nie ma wyraźnych liderów) zostały sformułowane na podstawie ankiety zamieszczonej na Google Docs, którą wypełniło ponad 30 tysięcy osób i 28 listopada przesłano je ministrowi przemian ekologicznych i solidarnościowych (posiada Francja taki twór instytucjonalny), Françoisowi de Rugy. Można je przeczytać: pierwotna lista z 28 listopada oraz lista rozszerzona później o kolejne postulaty.

Transformacja ekologiczna

1. Zmniejszenie wszystkich podatków.

2. Redukcja TICPE oraz podatku węglowego. TICPE to akcyzowy podatek konsumpcyjny od produktów energetycznych, pochodzących zwłaszcza z ropy naftowej. Od 2014 TICPE zawiera komponent węglowy, jego początkowa opłata w wysokości 7 euro za tonę CO₂, została w roku 2018 podniesiona do 65,4 euro w 2020 i 86,2 euro w 2022.

3. Odrzucenie projektu ustawy wprowadzającej zakaz używania oleju opałowego jako napędowego przez rolników.

4. Odrzucenie projektu ustawy o biopaliwach na olej palmowy. Kwestia ta najlepiej świadczy o tym, że tzw. polityka ekologiczna mocarstw służy nie czysto deklaratywnej „walce z globalnym ociepleniem”, co raczej wielkim tego świata do tłumienia klasy średniej. Otóż w maju 2018 minister transformacji ekologicznej ogłosił zielone światło dla biorafinerii francuskiego koncernu Total w zakresie produkcji oleju palmowego. Jego produkcja prowadzi do niszczenia lasów deszczowych Indonezji i Malezji, skąd pochodzi 85% produkowanego na świecie oleju palmowego. Smaczku sprawie nadaje fakt, że macronowska „transformacja ekologiczna” zakłada produkcję oleju palmowego, pomimo że Parlament Europejski przegłosował zakaz jego importu, który ma wejść w życie do roku 2021. Według Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska, jeśli utrzyma się obecne tempo produkcji oleju palmowego to do 2022 roku zostanie zniszczonych 98% lasów Sumatry i Borneo. Produkcja biopaliw z oleju palmowego jest najtańsza, lecz wiąże się z największą emisyjnością CO₂: trzykrotnie większą niż paliwa kopalne (sic!), co ujawniło studium Ecofys. Abstrahując od ekologii sprawa ma także istotne znaczenie dla gospodarki krajowej. Arnaud Rousseau wskazuje, że jest to policzek wymierzony we francuskie rolnictwo: Total faworyzuje importowany olej palmowy ponad

krajowym olejem rzepakowym, którego Francja jest głównym producentem.

5. Rezygnacja z projektu odnowienia francuskiej floty samochodowej w branży elektrycznej i sprzedaży biopaliw.

6. Marketing biopaliw.

7. Współfinansowanie projektów w zakresie biopaliw.

8. Regulacja cen samochodów elektrycznych.

Zmiany instytucjonalne

9. Zwołanie „uczestniczącego” zgromadzenia obywateli odnawianego co 6 miesięcy.

10. Zwiększenie częstości konsultacji z mieszkańcami, poprzez referenda na szczeblu krajowym i lokalnym.

11. Rozwiązanie Zgromadzenia Narodowego.

12. Zniesienie Senatu.

13. Uznanie i zliczanie pustych głosów (przeciwko wszystkim) w różnych wyborach.

14. Ustanawianie prawa przez samych obywateli.

Zmiany dotyczące pracy i przedsiębiorczości

15. Zmniejszenie opłat pracodawców.

16. Zwiększenie wsparcia finansowego ze środków publicznych dla zatrudnienia na umowy na czas nieokreślony, określony i staż.

17. Preferencje w zatrudnianiu osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

18. Zwiększenie SMIC, odpowiednie przeliczenie wartości ilorazu rodzinnego. SMIC to płaca minimalna, która w 2018 roku wynosiła 9,88 euro brutto za godzinę, co dla ustawowego 35-godzinowego tygodnia pracy odpowiadało płacy 1498 euro brutto, a po odjęciu składek na ubezpieczenie społeczne – 1185 euro na rękę (ok. 5 tys. zł). Iloraz rodzinny to podatkowa ulga prorodzinna: w Polsce występuje iloraz małżeński, czyli ulga poprzez wspólne rozliczanie się małżonków, iloraz rodzinny oznacza także wspólne rozliczanie się małżonków i dzieci, przy czym pierwsza dwójka dzieci liczy się po pół osoby, a każde kolejne jako cała osoba. Jest to więc system wspierania zwłaszcza dużych rodzin. Iloraz rodzinny wspiera także rodziny wielopokoleniowe, gdyż może objąć nie tylko dzieci, ale i dziadków, jeśli mieszkają z resztą rodziny. Warto zaznaczyć, że Francja ma jeden z najwyższych współczynników dzietności w Europie. W Polsce również postuluje się wprowadzenie podobnego rozwiązania, tym bardziej, że 500+ ma nader ograniczone skutki demograficzne.

19. Pomoc w powrocie na rynek pracy lub w przekwalifikowaniu zawodowemu poprzez efektywne i satysfakcjonujące szkolenia.

20. Zmniejszenie nierównowagi płac między kobietami i mężczyznami. W zakresie sytuacji kobiet na rynku pracy Francja stoi znacznie niżej niż Polska. Według raportu PwC Polska lokuje się na 9. pozycji wśród państw OECD, podczas kiedy Francja na pozycji 17. Według tegoż raportu Polska będzie pierwszym państwem świata, które wyeliminuje nierówności płac kobiet i mężczyzn (2021 rok), podczas kiedy we Francji proces ten ma potrwać aż do roku 2084.

21. Dotacje dla firm, które chcą osiedlić się na przedmieściach lub na prowincji.

22. Rozwój telepracy – zdalnej pracy na odległość.

23. Zniesienie przywilejów emerytalnych. Powszechny wiek emerytalny we Francji wynosi 62 lata. Pracownicy niektórych

przedsiębiorstw państwowych i instytucji mają możliwość szybszego przejścia na emeryturę. Przywileje dotyczą żołnierzy, policjantów, parlamentarzystów, kolejarzy, pracowników paryskiej komunikacji, pracowników koncernów energetycznych EDF oraz GDF, żeglarzy, górników, pracowników Comédie-Française oraz Opery Francuskiej, notariuszy oraz pracowników Portu w Strasburgu.

Walka z prekaryzacją

24. Podwyżka emerytur.

25. Redukcja świadczeń socjalnych (assistant). Według badania FIGG z 2010, 80% francuskiej klasy średniej uważa, że „jest za dużo assistant i wiele osób nadużywa świadczeń socjalnych”. Wskazuje się, że kumulowanie różnych świadczeń socjalnych może być atrakcyjniejsze niż praca za pensję minimalną.

26. Zwiększenie dodatku mieszkaniowego APL (dla mieszkań socjalnych).

27. Zwiększenie pomocy finansowej dla studentów na osiedlenie, mobilność oraz kulturę.

28. Przejście na te same obliczenia dla wszystkich.

Finanse publiczne

29. Zmniejszenie budżetu wydatków publicznych.

30. Przywrócenie podatku solidarnościowego od bogactwa. Podatek ISF obejmował milionerów stawką od 0,5-1,5% majątku. Obejmował on ok. 330 tys. osób i przynosił francuskiemu budżetowi z roku na rok coraz większe wpływy (5,2 mld euro w 2015). Macron zastąpił go podatkiem od nieruchomości (IFI) – w efekcie do obliczania bogactwa pozostawiono same nieruchomości, a wyjęto papiery wartościowe, jachty czy prywatne odrzutowce.

31. Znacząca redukcja wynagrodzeń członków rządu (prezydent Macron zarabia brutto 15 tys. euro miesięcznie, jego ministrowie – 10 tys. euro brutto).

32. Zniesienie przywilejów (wynagrodzenie po wygaśnięciu mandatu, fikcyjne stanowiska, dodatki).

33. Kontrola raportów wydatków urzędników pochodzących z wyboru.

34. Obowiązkowa fizyczna obecność parlamentarzystów w Zgromadzeniu.

Inne

35. Utworzenie prawdziwego POSTBAC. Postbaccalaureate – dosł. pomaturalny, dot. systemu naboru do szkół licencjackich.

36. Włączenie osób niepełnosprawnych we wszystkie obszary społeczeństwa.

37. Dostęp do kultury dla wszystkich.

38. Zakaz glifosatu – jest to herbicyd firmy Monsanto. Jego ekspansja od lat budzi kontrowersje zdrowotne oraz ekonomiczne. W 2015 Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem (IARC), agenda WHO z siedzibą w Lille, uznała, że glifosat może przyczyniać się do występowania niektórych nowotworów u ludzi. Europejska Agencja Chemikaliów oraz Europejski Urząd Bezpieczeństwa Żywności wskazują jednak, że brakuje twardych dowodów na to, że ta substancja czynna ma aż tak negatywny wpływ na zdrowie człowieka. Z drugiej jednak strony rolnictwo na tyle jest uzależnione od jego stosowania, że wskazuje się, że po jego wycofaniu uprawa pszenicy przy obecnych cenach stałaby się nieopłacalna.

39. Skreślenie artykułu 80 o ambulansach. W ostatnich tygodniach odbywają się we Francji protesty kierowców karet pogotowia w związku z reformą ich działalności, która to na

szpitale przesuwają organizację tego transportu. Dotąd to pacjent wybierał firmę, która zawiezie go do szpitala, a jej koszt pokrywano z ubezpieczenia zdrowotnego. Obecnie zajmować się tym będzie szpital. Oznacza to nie tylko większą wstrząśniętliwość w kursach ambulatoryjnych, ale i upadek małych firm na rzecz dużych.

40. Całkowite proporcjonalne przekształcenie skali podatku od spadków.

41. Usunięcie nowej kontroli technicznej samochodów. W 2018 wprowadzono nowe zasady kontroli technicznej aut narzucające bardziej rygorystyczne wymagania związane z ochroną przed zanieczyszczeniami. Zmiany są najbardziej dotkliwe dla posiadaczy samochodów z silnikami diesel Euro3, wprowadzonych do obiegu w latach 2001-2006. Według szacunków zmiany mogą doprowadzić do konieczności modyfikacji 15% samochodów na olej napędowy. Wobec niepopularności tej reformy rząd wprowadził właśnie moratorium na jej stosowanie, opóźniając o pół roku jej wejście w życie.

42. Niższe ceny opłat drogowych. We Francji płacone są przejazdy autostradami oraz drogami ekspresowymi, tudzież niektórymi mostami, wiaduktami i tunelami. W ostatnim czasie rząd zgodził się na systematyczny wzrost opłat drogowych.

43. Zniesienie ograniczenia prędkości do 80 km/h. W 2018 zmniejszono dozwoloną prędkość na drogach lokalnych poza terenem zabudowanym z 90 do 80 km/h. Ograniczenie obejmuje 40% francuskiej sieci dróg. Zmianie sprzeciwia się 76% społeczeństwa francuskiego. Według przedstawiciela stowarzyszenia zrzeszającego 40 mln kierowców Pierre'a Chasseraya zmiana umocni poczucie izolacji mieszkańców obszarów wiejskich, gdzie znajduje się większość dróg lokalnych.

44. Zlikwidowanie nagłych sytuacji w szpitalach.

45. Likwidacja obowiązkowych szczepień dla dzieci. Przymus

administracyjno-prawny szczepień występuje w Europie Środkowej i jest specyfiką krajów postkomunistycznych. W Europie Zachodniej i w Skandynawii powszechna jest fakultatywność szczepień. W ostatnim czasie Francja zaczęła wprowadzać i rozszerzać przymus szczepienny. Od 2018 dotychczasową obowiązkowość szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i polio, poszerzono o 8 kolejnych szczepionek: krztusiec, odra-świnka-różyczka, wirus zapalenia wątroby typu B, zapalenie opon mózgowych, pneumokoki i meningokoki C. Przeciwni przymusowi szczepiennemu są nie tylko antyszczepionkowcy, ale i zwolennicy szczepionek. Gary Finnegan na łamach „Vaccines Toda”y, magazynu związanego z przemysłem farmaceutycznym, wskazuje, że sensowność przymusu jest wątpliwa. Badania wskazują, że nie istnieje żaden związek między poziomem szczepienia społeczeństwa a jego przymusem.

Autorstwo: Mariusz Agnosiewicz

Na podstawie: Ouest-France.fr

Źródło: Racjonalista.pl